

Силабус
освітнього компоненту
(ОК 9)

Психологія управління

Назва дисципліни:	Психологія управління
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	073 «Менеджмент»,
Освітньо-професійна програма:	ОП «Менеджмент організацій і адміністрування
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=2386
Рік навчання:	1
Семестр:	1 (осінній)
Обсяг освітнього компоненту	3 кредитів (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра менеджменту
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Ачкасова Лариса Миколаївна, к.е.н., доцент
Контактний телефон:	+380500841948
E-mail:	lachkas @ukr.net

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є : формування у студентів – майбутніх менеджерів наукового світогляду та спеціальних знань з теорії та практики з питань психосоціологічних підходів у сучасній управлінській парадигмі.

Предмет: психологічні закономірності управління та форми їх проявлення в виробничому колективі.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння сучасними психологічними методами ефективного використання людських ресурсів;
- розуміння психологічних основ системного управління організаціями;
- набуття вмінь психологічного аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища організації і практичних навичок психологічного забезпечення професійної діяльності;
- прийняття адекватних управлінських рішень для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: навчальна дисципліна «Психологія управління» спирається на всі знання та вміння, отриманні після вивчення раніше дисциплін «Психологія», «Психологічні основи менеджменту», «Мотиваційний менеджмент та економіка праці»

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

- ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);.

Фахові компетентності:

СК 3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;

СК 5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;

СК 6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;

СК 7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;

СК 8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом;

СК 10. Здатність до управління організацією, її змінами;

Результати навчання:

ПРН-1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН-2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;

ПРН-6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

ПРН-7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

ПРН-10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач;

ПРН-12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК Професіограма менеджера	2	0,5
	ПР Дослідження рівня інтелектуального розвитку особистості	4	1
	СР Виконання завдання з самостійної роботи	8	12
2	ЛК Перцептивні процеси в управлінській діяльності	2	0,5
	ПР Діагностика рівня креативності	2	
	СР Виконання завдання з самостійної роботи	8	12
3	ЛК Мнемічні процеси в управлінській діяльності	4	0,5
	ПР Тест на асертивність та діагностика власної агресивності	2	1
	СР Виконання завдання з самостійної роботи	8	12
4	ЛК Розумовий процес в управлінській діяльності	2	0,5
	ПР Дослідження векторів спрямованості особистості	2	
	СР Виконання завдання з самостійної роботи	8	12
5	ЛК Емоціонально-вольова сфера особистості в процесі управління	2	0,5
	ПР Психоемоціональне вигорання	2	
	СР Виконання завдання з самостійної роботи	8	12
6	ЛК Психоінформатика і сучасна типологія працівника	2	0,5
	ПР Діагностика психологічного статусу індивіда	2	
	СР Виконання завдання з самостійної роботи	9	12
7	ЛК Управління конфліктами	2	1
	ПР Спосіб вирішення конфлікту	2	
	СР Виконання завдання з самостійної роботи	9	12
Разом	ЛК	16	4
	ПР (ЛР, СЗ)	16	2
	СР	58	84

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності): не передбачене.

Методи навчання:

1) словесні:

1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо;

1.2 інтерактивні (нетрадиційні): проблемні лекції, дискусії тощо;

2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій

3) практичні:

3.1 традиційні: практичні заняття, семінари;

3.2 інтерактивні (нетрадиційні): ділові ігри, тренінги, семінари-дискусії, «круглий стіл», аналіз реальних проблем, метод мозкової атаки.

Система оцінювання та вимоги:

Конкретизація, деталізація критеріїв та системи оцінювання з урахуванням специфіки освітнього компоненту здійснюється на основі загальних критеріїв, наведених у СТБНЗ 7.1-02:2018 «Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Ychebotdel/norm_dok/stvnz_7_1_02.pdf) та СТБНЗ 90.1-01:2021 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz-90.1-01_2021.pdf).

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою п'ятибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальную шкалу.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за п'ятибальною шкалою («5», «4», «3», «2», «1») і заносяться у журнал обліку академічної успішності:

– «відмінно» («5»): здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

- «добре» («4»): здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно» («3»): здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно» («2», «1»): здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою. Здобувач вищої освіти має отримати оцінку з кожної теми.

3.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

3.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

3.3 Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання

4 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

Контрольна робота 1	100		100
Контрольна робота 2		100	100

Підсумкове оцінювання

1 Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку.

2 Здобувач вищої освіти отримує залік з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

3 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

4 Результат навчання оцінюється:

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 3;
- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) відповідно до таблиці 4.

Таблиця 3 - Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	не зараховано

5 Із метою мотивації здобувачів до активного та якісного виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані заохочувальні бали. Мотивація здобувачів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки здобувачів і робочою програмою з навчальної дисципліни.

Таблиця 4 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено високим числом балів

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
75-79	Задовільно	Зараховано	C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

6 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

6.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність.

6.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів;
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів;
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

6.3 Кількість балів за індивідуальні завдання здобувача не може перевищувати 20 балів.

7 Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів. Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 4.

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Базова література

Рекомендована література:

1. Загальна психологія : підручник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, В. Огороднійчук та ін. - К. : Либідь, 2015. - 464 с.
2. Короткий психологічний словник / [авт. тексту В. І. Войтко] - К. : Вища школа, 2006. - 191 с.

3. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: навчальний посібник / П.А.М'ясоїд. - К. : Вища школа, 2021. - 487 с.
4. Максименко С. Д. Загальна психологія / С. Д. Максименко. - К. : «Центр навчальної літератури», 2014. - 272 с.
5. Основи психології : підручник / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. - К. : Либідь, 2012. - 632 с.
6. 4. Копець Л. В. Психологія особистості / Л. Копець. - К.: Вид. дім "КиєвоМогилянська академія", 2017
7. 4. Баранівський В.Ф., Боднар А.Я., Терещенко Л.Ф. Ненормативні прояви психіки: теорія та практика.— К.: Вид-во ТОВ „ІНТЕРСЕРВІС”, 2010. — 208 с.
8. 5. Баранівський В.Ф., Терещенко Л.Ф. Психологія та педагогіка — К.: Паливода А.В., 2009. — 224 с.
9. Копець Л.В. Класичні експерименти в психології: Навч. посібник. — К.: Вид. Дім „Києво-Могилянська академія”, 2010. — 283 с
10. Коноваленко Ст.А. Психологія менеджменту https://stud.com.ua/87406/menedzhment/psihologiya_menedzhmentu
11. Katzenbach J. R., Smith D. K. The Wisdom of Teams: Creating the High- performance Organization. NY: Harper Business, 2004. P. 84..p
12. 15 найефективніших технік тайм-менеджменту. URL: <https://para.school/blog/management/15-tehnik-tajm-menedzhmenta>
13. Berger S. A. The Five Ways We Grieve: Finding Your Personal Path to Healing After the Loss of a Loved One. Boston : Shambhala Publications, Inc, 2019. — 300 p.
14. Dohrenwend B.P. The role of adversity and stress in psychopathology: Some evidence and its implications for theory and research / B.P. Dohrenwend // Journal of Health and Social Behavior. — 2010. — Vol. 41. — P. 1-19.
15. Duncan B. The Founder of Common Factors: A conversation with Saul Rosenzweig / B.Duncan // Journal of Psychotherapy Integration. — 2002. — T. 12. — P. 10–31
16. Hatzenbuehler M.L. How does sexual minority stigma “get under the skin”? A psychological mediation framework / M.L. Hatzenbuehler // Psychological Bulletin. — 2019. — Vol.135. — P. 707-730
17. Kübler-Ross E. On Grief and Grieving: Finding the Meaning of Grief Through the Five Stages of Loss / E. Kübler-Ross, D.Kessler. — Simon & Schuster Ltd, 2015. — 256 p.
18. Meyer I.H. Prejudice and discrimination as social stressors / I.H. Meyer. — In I.H. Meyer and M.E. Northridge (Eds.), The Health of Sexual Minorities. Washington, DC: APA, 2017. - 310 p.
19. Peterson C. Character Strengths and Virtues. A Handbook and Classification / C.Peterson, M.Seligman. N.Y.: Oxford University Press, 2014. — 480 p.
20. Schkade J.K. Perspectives in Human Occupation / J.K.Schkade, S.Schultz. — Ch.Brasic Royeen (eds), Lippincott Williams & Wilkins, Baltimore, MD, 2013. — P.181-221
21. Worden W. Grief Counseling and Grief Therapy, Fourth Edition: A Handbook for the Mental Health Practitioner / J. William Worden. — Springer Publishing Company, 2018. — 328 p.

Додаткові джерела:

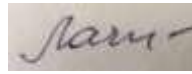
1. Дистанційний курс: <https://dl2022.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=865>
2. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Освіта.ua. Менеджмент. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/>
4. Центр фінансово-економічних наукових досліджень. Бібліотека. URL: http://www.economics.in.ua/p/blog-page_45.html
5. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidru4niki.com/menedzhment/>
<https://pidru4niki.com/marketing/>
<https://textbook.com.ua/marketing>
<http://eclib.net/21/index.html>
<http://www.management.com.ua/marketing/mark165.html>
6. TRADING ECONOMICS. URL: <https://tradingeconomics.com>
7. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. URL: <http://ukrstat.gov.ua>
8. Офіційний сайт департаменту статистики Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. URL: <http://unstats.un.org/unsd/default.htm>

9. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку та торгівлі України. URL: <http://me.kmu.gov.ua>

10. Офіційний сайт Світового економічного форуму. URL: <http://www.weforum.org>

11. Психологічні тести он-лайн. URL: <https://www.idrlabs.com/ua/test.php>

Розробник силабусу навчальної
дисципліни, к.е.н., доц.

(підпис)

Лариса АЧКАСОВА

Завідувач кафедри
менеджменту, д.е.н., проф.

(підпис)

Оксана КРИВОРУЧКО